

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Сьогодні туристська індустрія світу зазнає часи активного розвитку та формування нових напрямків. Паралельно з традиційними видами туризму набувають поширення різновиди нетрадиційних форм відпочинку та подорожей такі як екстремальний туризм.

Розвиток екстремального туризму в Україні це не є щось далеке, а найближче завдання, для рішення якого існують усі передумови. Україна, як ніяка інша країна, дуже багата різноманітними природними ландшафтами та великою кількістю закинутих промислових об'єктів, що сприяє швидкому розвитку екстремальних видів спорту та туризму.

Розглядаючи екстремальний туризм у масштабі України, слід згадати і деякі регіональні аспекти. Перспективними районами для розвитку екстремального туризму є Українські Карпати і Передкарпаття. Гірськолижний туризм, мабуть, найбільш розвинений зі всіх видів екстремального туризму в Україні. У нас є досить високого рівня гірськолижні курорти. І хоча вони значно поступаються своїм аналогам, наприклад, в європейських країнах, наші туристи з середнім доходом із задоволенням відвідують українські курорти. Нині найпопулярніші місцевості для розвитку гірськолижного туризму знаходяться в Карпатах: Буковель, Яблуниця, Славське, Драгобрат, Верховина, Вижниця, Ворохта, Рахів та ін.

В Україні серед наземних видів екстремального туризму окрім альпінізму та скелелазіння виділяють також кайтсерфінг, маунтинбайкінг, маунтінбордінг, мото- та авто подорожі, пішохідні мандрівки, сноубордінг, спелеотуризм.

Кайтсерфінг представлений у Києві, а також у Бердянську, Кирилівці (Запорізька область), с. Мирне (Крим), Коблево, Рибаківці (Миколаївська область), Скадовську (Херсонська область).

Маунтінбайкінг стає все більш популярним, незважаючи на свою дорожнечу. Спеціально обладнані майданчики для екстриму є в Євпаторії та Сімферополі.

Спелеологічний туризм, як вид спортивного туризму, розвивається в Україні протягом багатьох десятиліть. Україна на рідкість багата на печери. Більш як 1100 печер різного типу від невеликих до гігантських за розмірами відомі на сьогодні в Україні. В Україні виділяють три регіони спелеотуризму: Карпатський (Закарпатська область), Подільський (Тернопільська, Хмельницька і Чернівецька області) і Крим [3].

В Україні представлені усі існуючі види повітряного екстремального туризму, а саме: банджи-джампінг і роуп-джампінг, вінгсют, дельтапланеризм і парапланеризм, стрибки з парашутом. Повітроплавання активно розвивається в районі каньйоноподібної долини середньої течії р. Дністер біля міста Ямпіль у Вінницькій області з чудовими краєвидами історичних місць Хотинської та Каменець-Подільської фортець.

Крім природних ресурсів для розвитку повітряного екстремального туризму стають також популярними промислові об'єкти: запорізький арочний міст, м. Запоріжжя, для раупдджампінга – це автотранспортний міст, його довжина – 320 метрів, ширина – 20 метрів, висота – 40 метрів, 2 секунди вільного падіння; 16-ти поверховий будинок у Дніпропетровську – цей об'єкт для роупджамперів є дуже відомим. Висота 16-поверхівки 50 метрів; промисловий об'єкт «Сірка», м. Новояворівськ, Львівська обл. – 120 м. Антонівський міст між м. Херсоном і м. Цюрупинськом (Херсонська область), висота – 30 метрів тощо. [2].

Водні види екстремального туризму представлені організацією вейкбордінга і водних лиж в Україні займається Федерація вейкбордінга і воднолижного спорту України.

Улюбленим місцем любителів віндсерфінгу в Криму стало Азовське море завдяки своїм помірним вітрам.

Розташовані дайв-центри і дайв-клуби в основному на Чорноморському узбережжі Криму. Найцікавіші точки для дайверів розташовані біля Кара-Дагу, Нового Світу, мисів Фіолент, Сарич, Тарханкут.

В Україні є хороші маршрути на різний смак і рівень фізичної підготовки з рафтингу. Це сплав по Південному Бугу по найцікавішій ділянці річки – Мігейські пороги. Сплав по Дністру – унікальний відпочинок серед краси Дністровського каньйону. Самий екстремальний рафтинг зможете спробувати в Карпатах – річки Черемош, Прут, Дністер. [1].

Шалено популярний за кордоном такий вид екстремального туризму як каякінг, який набирає популярності і в Україні. Цей спорт однак, хоч і позбавлений командного духу, проте дає можливість кинути виклик стихії і залишитися з нею сам на сам.

Отже, на території України є достатньо сприятливі умови і ресурси для розвитку екстремального відпочинку. За оцінками багатьох вітчизняних спеціалістів, існує великий потенціал екстремального туризму, який можна буде розкрити з загальним соціально-економічним розвитком держави.

На сьогодні важко визначити загальну кількість екстремальних видів туризму. Це зумовлено широким підходом до впровадження екстремальних розваг в різних сферах людської діяльності.

Література:

1. Машкова О.В., Богадьорова В.С. Територіальна організація і суспільно-географічна характеристика екстремального туризму в Україні / О.В. Машкова, В.С. Богадьорова // Наукові записки Херсонського відділу Українського географічного товариства. Зб. наук. праць / [За ред. І.О. Пилипенко, Д.С. Мальчикова]. Вип. 7. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2015. с. 56-59.
2. Путешествия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://travel.tochka.net/7234-ekstrim-v-ukraine-chto-gde-i-skolko-stoit/> . – Екстрим в Украине: что и где сколько стоит.
3. Разговоры о туризме. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vseoturizme.com/uk/priklyuchencheskij-turizm/61-zemnie-vidi.html> – Наземні види пригодницького туризму.